

Utvalget for framtidens fellesskole

Referat

Dato: 12. september 2025, kl. 12.00-14.00

Sted: Kunnskapsdepartementet
Kirkegata 18

Referent: Sekretariatet

Møteleder: Bjørn Haugstad

Til stede:

Organisasjon:

LO
Unio
Akademikerne
YS
NHO
Virke
KS
Spekter

Medlem:

Øystein Nilsen
Eli-Karin Flagtvedt
Helle Christin Nyhuus
Einar Hanisch
Anja Johansen
Silje Slotterøy
Bjarte Rørmark (digital)
Trond Bergene

Utvalget: Bjørn Haugstad og Hilde Skjerven

Sekretariatet: Håkon Kavli, Martine Løkholm, Tonje Skumsnes Haugberg

Sak og konklusjon

Oppstart

Utvalgsleder Bjørn Haugstad informerte om arbeidet i utvalget og det var en kort presentasjonsrunde. Utvalgsleder fortalte om sakene som har blitt diskutert på utvalgsmøte fem og seks, og trakk blant annet fram betydningen av at utvalget hadde reist ut og fått perspektiver om hvordan det er å drive skoler mindre skoler i distriktene. Han fortalte også om de pågående regionale innspillsmøtene og minnet om den nasjonale konferansen 19. september.

Han fortalte også om hvordan status for arbeidet med utviklingstrekk og hvilke utviklingstrekk utvalget per nå tenker å jobbe videre med.

Syv erkjennelser om skolen

Utvalget for fremtidens fellesskole jobber med noen grunnleggende erkjennelser om læring, skolen og samfunnet som grunnleggende premisser for utredningen, og har til nå blitt enige om syv sentrale erkjennelser om skolen som referansegruppen fått tilsendt i forkant av møtet:

1. Skolen er en av samfunnets bærebjelker
2. Utviklingen i skolen er alvorlig
3. Læring er mentalt krevende. Skoledagen må organiseres deretter.
4. Skolen er et komplekst sosialt system. Det må ledes, utvikles og samarbeides deretter.
5. En sterk lærerprofesjon i samspill med profesjonell skoleledelse, er avgjørende for å lykkes
6. Fire sentrale parter må samarbeide tett for at skolen skal lykkes: sentrale skolemyndigheter; lokale skolemyndigheter, lærernes- og skoleledernes organisasjoner og lærerutdanningene
7. Skolen må forberede for en mer kompleks og usikker verden i endring

Utvalgsleder innledet om hvordan erkjennelsene kan forstås. Erkjennelsene kan virke selvfølgelige, men konsekvensene er ikke trivielle. Erkjennelsene er ment som et faktum, noe man må forholde seg til. De er velfunderte og til en viss grad gjensidig avhengig av hverandre. Ser man bort fra en eller flere av disse erkjennelsene – og implikasjonene av dem – vil man etter utvalgets vurdering vesentlig redusere sannsynligheten for at norsk skole lykkes.

Referansegruppen ble spesielt bedt om å drøfte erkjennelse nummer 7:

«Skolen må forberede for en mer kompleks og usikker verden i endring».

Utvalgsleder utdypet hvordan denne påstanden kan forstås, og inviterte til refleksjon rundt hvilke ferdigheter, kunnskaper og holdninger framtidens arbeidstakere og samfunnsborgere trenger i møte med en omskiftelig og uforutsigbar verden. Han stilte også spørsmål ved hvilke ferdigheter og egenskaper som er robuste mot å bli overtatt av teknologi, og hvilke som er komplementære til stadig mer avansert teknologi.

Referansegruppen fikk anledning til å kommentere både denne erkjennelsen og de øvrige seks. Det var bred støtte til grepet med å utforme syv grunnleggende erkjennelser, og flere mente at de samlet sett fanget både situasjonen og utfordringsbildet skolen står overfor. Når det gjelder erkjennelse nummer 7, ble det understreket at skolens hovedfokus ikke bør være teknologi i seg selv, men hvordan elevene forberedes til å møte teknologiske endringer med kunnskap, forståelse og dømmekraft

Avslutningsvis ble det påpekt at store samfunnsendringer ikke nødvendigvis endrer skolens grunnleggende oppdrag, men de påvirker hvordan oppdraget må løses i praksis. Skolen må bidra til å gjøre elevene trygge – både på seg selv og i møte med samfunnet.